

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Grădina Botanică din Iași este una dintre cele mai cunoscute grădini botanice din lume. În plus, este prima grădină botanică din România, cu o existență de mai bine de 150 de ani, fiind deschisă în 1856 de naturalistul Anastasie Fătu. Remarcabile sunt zona cu trandafiri, unde există peste 800 de soiuri, și zona cu crizanteme, celebră pentru colecția de peste 500 de soiuri. Este singura grădină botanică din România unde s-a reușit crearea unui microclimat favorabil plantelor din Delta Dunării, care astfel pot trăi și într-un alt spațiu decât cel original.

Grădina Botanică din București este unică în ceea ce privește colecția de orhidee și are cele mai vechi sere tropicale din țară. Are o colecție de peste 5 000 de specii de plante, provenite din toate regiunile lumii. Inaugurată în 1891, a fost aproape distrusă de bombardamente în timpul Primului și al celui de Al Doilea Război Mondial. Grădina din București este apreciată pentru colecția unică de plante rare și pentru minunata colecție de plante din Dobrogea și din Munții Carpați. Totodată, pe colina coniferelor, vizitatorii pot admira toate speciile de conifere din Estul Europei.

Grădina Botanică din Cluj este cea mai frumoasă din Europa. A fost fondată în 1872, având azi o suprafață de 9,6 hectare. Este împărțită în mai multe sectoare, colecția de plante ajungând la 11 000 de specii. Remarcabile sunt cele din colecția de plante medicinale și plantele tropicale din cele două sere.

după Otilia Ignat, *Cele mai frumoase grădini botanice din România*,
www.casa-gradina.ro

Textul 2

Trăia odată-n Valles Marineris* preaisteața și frumoasa Prințesă de Marți.

Tatăl ei stăpâna peste jumătate din acest canion de pe Marte, în vreme ce unchiul ei, fratele tatălui, era rege peste cealaltă jumătate. [...]

Prințesa de Marți locuia într-un castel cu ornamente de rocă vulcanică, cu o splendidă grădină unde caprifoiul creștea înalt până la cer, mirosind atât de îmbătător în după-amiezile de vară, încât păsările care zburau pe acolo erau în pericol ca, inspirând și numai în treacăt parfumul, să leșine și să cadă din zbor. [...]

Tare-i mai plăcea prințesei să grădinărească, să lenevească și să citească în grădina ei minunată, adăpostindu-se la umbra tufelor de trandafiri, a viței-de-vie, a smochinilor cu fructe mari [...].

Dar de unde, de unde o asemenea grădină pe Marte? v-ați putea întreba. Ei bine, să spunem aici ceea ce știe orice marțian, mare sau mic, verde sau roșu cu picățele: Prințesa de Marți avea o slăbiciune pentru Pământ. Totul începuse încă de când era o copilă care abia învăța să vorbească. Dintr-una din

călătoriile sale pe Pământ, tatăl îi adusese o rățușcă de plastic. O rățușcă din cele mai banale, mică, galbenă, cu care să te poți bălăci când te spală slujnica pe spinare și-n urechioare. Ei, dar copila nu mai văzuse până atunci niciun fel de jucărie, fiindcă marțienii nu obișnuiau să se joace, ei își petreceau copilăria învățând cum să devină invizibili când dau piept cu pământenii, cu venusienii, cu mercurienii, cu saturnienii și așa mai departe. [...]

Una peste alta, fapt e că din acel moment prințesa a reușit, folosindu-se de farmecele și puterile sale, să se înconjoare de tot mai multe lucruri pământești. Cuminte, conștiincioasă, de-a lungul anilor următori le-a adunat pe toate într-o încăpere numai a ei. În curând, cum era de așteptat, acestea n-au mai încăput doar într-o odaie. Atunci a primit încuviințarea mamei și a tatălui să se extindă. A ocupat un întreg etaj al castelului. Apoi a apărut și grădina... [...]

Când a împlinit 16 ani, vârsta majoratului la marțieni, prințesa a avut dreptul la o dorință cu totul și cu totul specială. Adunați la petrecerea de la curte, ducii, conții, marchizii și toți supușii care reușiseră să pătrundă acolo au aflat că marea ei dorință este să amenajeze o grădină adevărată, întocmai ca pe Pământ. [...]

O singură dată, pentru îndeplinirea acestei arzătoare dorințe, Prințesei de Marți i-a fost îngăduit să zboare pe Pământ, însoțită de o gardă feroce, [...] ca să vadă chiar ea o asemenea grădină cu ochii ei, să miroasă, să asculte, să rețină detaliu cu detaliu.

Construcția grădinii a decurs minunat. În răstimp de un an marțian – care durează cam de două ori cât anul pământean – grădina a fost gata. „Gata” au zis supușii, răsuflând ușurați, și „Gata” a zis regina-mamă, încântată să vadă misiunea încheiată atât de frumos. Însă Prințesa de Marți tot nu-și găsea liniștea.

— Lipsește ceva... zicea, plimbându-se prin grădină.

— Dar e minunată, e perfectă, nu-i lipsește nimic, spunea regina-mamă.

— E splendidă, adăuga, cu supușenie, dacă.

— Ah, da, sigur că e minunată, sigur că e splendidă, răspundea prințesa, sunt recunoscătoare pentru tot ce-am primit în acest an. Sunt toate florile, sunt dalele de piatră, e și fântâna, te poți plimba chiar scoțându-ți condurii, să pășești desculță pe covorul moale de mușchi e un vis, însă credeți-mă, scumpă mamă și dragă dădacă, simt că încă lipsește ceva. Voi n-ați fost acolo, voi nu ați văzut...

Veronica D. Niculescu, *Grădina pământeană a Prințesei de Marți*

*Valles Marineris – sistem de canioane de pe planeta Marte

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat. **2 puncte**

ARZĂTOR, -OĂRE, *arzători, -oare*, adj., s.m., s.n. **I.** Adj. **1.** Care arde, care dogorește; fierbinte; torid. **2.** Fig. Puternic, intens; deosebit (de mare, de important). *Document de o arzătoare actualitate.* ♦ Care cere o soluție imediată, urgentă. *Problemă arzătoare.* **II.** S. m. Muncitor calificat care încinge cuptoarele în fabrici. **III.** S. n. Aparat care servește la amestecarea cu aer a combustibililor în scopul arderii. – **Arde** + suf. **-ător**.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Grădina Botanică din București a fost inaugurată în

- a) 1856.
- b) 1872.
- c) 1891.
- d) 1896.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Există o zonă în care trăiesc plante din Delta Dunării în

- a) Grădina Botanică din București.
- b) Grădina Botanică din Cluj.
- c) Grădina Botanică din Iași.
- d) cele trei grădini botanice.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Primul cadou de pe Pământ, pe care îl primește Prințesa de Marți este

- a) o fântână arteziană.
- b) o rățușcă de plastic.
- c) o tufă de trandafiri.
- d) un smochin cu fructe.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textele date. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Grădina din Iași are o colecție specială de orhidee.		
Grădina Botanică din Cluj a fost înființată de Anastasie Fătu.		
Sere tropicale se găsesc în Grădina din București și în cea din Cluj.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Prințesa de Marți vrea o grădină pe Pământ.		
Anul marțian este diferit de anul de pe Pământ.		
Prințesa de Marți a vizitat prima dată Pământul când abia învățase să vorbească.		

6. Explică, în unu – trei enunțuri, un motiv pentru care Prințesa de Marți face o călătorie pe Pământ, valorificând textul 2. **6 puncte**

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) că-lă-to-ri-i-le, cre-scuți.
- b) că-lă-to-ri-i-le, cres-cuți.
- c) că-lă-to-rii-le, cre-scuți.
- d) că-lă-to-rii-le, cres-cuți.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Grădinile de specialiști sunt o încântare.

- a) amenajat;
- b) amenajată;
- c) amenajați;
- d) amenajate.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Știm că vizită la Grădina Botanică este gratuită.

- a) a doilea;
- b) a doua;
- c) al doilea;
- d) al doua.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Transcrie, din secvența următoare, pronumele personal și un substantiv în cazul acuzativ: „Tatăl ei stăpâna peste jumătate din acest canion de pe Marte, în vreme ce unchiul ei, fratele tatălui, era rege peste cealaltă jumătate”.

4 puncte

- *pronumele personal*:

- *substantivul în cazul acuzativ*:

5. Rescrie secvența „e splendidă, răspundea prințesa”, folosind forma de plural a verbelor.

4 puncte

6. Scrie funcția sintactică a cuvintelor subliniate în fragmentul: „Tare-i mai plăcea prințesei să grădinărească, să lenevească și să citească în grădina ei minunată, adăpostindu-se la umbra tufelor de trandafiri, a viței-de-vie, a smochinilor cu fructe mari”.

4 puncte

Cuvântul	Funcția sintactică
1. prințesei	
2. să citească	
3. minunată	
4. (la) umbra	

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing.

